

SCI-CONF.COM.UA

**SCIENCE, INNOVATIONS AND
EDUCATION: PROBLEMS
AND PROSPECTS**

**PROCEEDINGS OF I INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
AUGUST 18-20, 2021**

**TOKYO
2021**

SCIENCE, INNOVATIONS AND EDUCATION: PROBLEMS AND PROSPECTS

Proceedings of I International Scientific and Practical Conference

Tokyo, Japan

18-20 August 2021

Tokyo, Japan

2021

UDC 001.1

The 1st International scientific and practical conference “Science, innovations and education: problems and prospects” (August 18-20, 2021) CPN Publishing Group, Tokyo, Japan. 2021. 607 p.

ISBN 978-4-9783419-3-8

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine Science, innovations and education: problems and prospects. Proceedings of the 1st International scientific and practical conference. CPN Publishing Group. Tokyo, Japan. 2021. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/i-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-science-innovations-and-education-problems-and-prospects-18-20-avgusta-2021-goda-tokio-yaponiya-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: tokyo@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2021 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2021 CPN Publishing Group ®

©2021 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

1.	<i>Aghdgomelashvili Z.</i> SOME INTERESTING TASKS FROM THE CLASSICAL NUMBER THEORY.	11
2.	<i>Antoniuk O. P.</i> DISTANCE EDUCATION IN MEDICAL UNIVERSITIES OF TODAY'S REALITY.	13
3.	<i>Antoniuk O. P.</i> DISTANCE LEARNING IN HIGHER MEDICAL EDUCATION – ADVANTAGES AND DISADVANTAGES.	19
4.	<i>Dobrovolska N.</i> THE IMPACT OF TIME MANAGEMENT ON STUDENTS' SUCCESS.	27
5.	<i>Haievskiy V., Bondarenko L.</i> OPTIMIZATION OF TECHNOLOGICAL PROCESS OF ASSEMBLY AND WELDING OF CAPACITY FOR BULK MATERIALS.	33
6.	<i>Hlushkova D. B., Bagrov V. A.</i> INCREASING THE DURABILITY OF RESPONSIBLE DETAILS OF BUILDING MACHINES USING THE ION-PLASMA METHOD.	41
7.	<i>Koshova S., Strozhemina Ju.</i> PECULIARITIES OF PERSONALITY FORMATION OF A CHILD IN PRESCHOOL AGE.	49
8.	<i>Liapun V.</i> BIOREMEDIATION WITH FUNGI: MECHANISMS AND EXAMPLES.	60
9.	<i>Ovcharenko O. V.</i> SOME CLASSES OF GENERALIZED HYPERGEOMETRIC SUMS.	65
10.	<i>Petlenko Yu., Pohribna N.</i> COST CALCULATION FOR STUDENT TRAINING UNDER THE STATE FUNDING TAKING INTO ACCOUNT THE LIFELONG LEARNING OPPORTUNITIES.	74
11.	<i>Pisanenko D. A., Klimko Yu. E., Makhaboroda I. V.</i> EPOXIDATION OF 2-CYCLOPENTENYLTHIOPHENES.	78
12.	<i>Platov I., Pavlovskiy O., Pivtorak D.</i> COMPARATIVE ANALYSIS OF COMPILERS.	81
13.	<i>Protsak T. V., Zabrods`ka O. S.</i> THE HIGHLIGHTS IN STUDYING AT THE MEDICAL UNIVERSITY.	88
14.	<i>Rusnak V., Rusnak N.</i> ASPECTS OF PEDAGOGICAL TOLERANCE.	92
15.	<i>Salapatov V.</i> BUILDING MODELS OF PROGRAM USING PREDICATES.	96
16.	<i>Sokolenko A. A., Sokolenko M. O., Sokolenko L. S.</i> THE BASIS OF PHYSICAL CULTURE AND SPORTS ACTIVITIES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS.	103

17.	<i>Tkachenko E. V.</i> SOME OF OWN POINTS OF VIEW TO REACHING THE PROPER ADAPTATION BY FOREIGN STUDENTS.	109
18.	<i>Venger A.</i> METHODS OF ONLINE EDUCATION OF PRINCIPLES OF POLYMORPHISM LENGTH RESTRICTION FRAGMENT.	116
19.	<i>Акименко Г. В., Лопатин А. А., Селедцов А. М., Начева Л. В., Кирина Ю. Ю.</i> ВЫСШЕЕ СЕСТРИНСКОЕ ОБРАЗОВАНИЕ В УСЛОВИЯХ САМОИЗОЛЯЦИИ.	118
20.	<i>Басараба Р. Ю., Геруш О. В., Сидор В. В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ БДМУ.	131
21.	<i>Білик Я. С.</i> МОЖЛИВОСТІ ІННОВАЦІЙ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ МОВИ.	137
22.	<i>Богданович В. Ю., Марко І. Ю., Марко І. І., Марко Є. І.</i> ФОРМАЛІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МИТНОЇ БЕЗПЕКИ В ХОДІ РЕАЛІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ ДЕРЖАВИ В ЕКОНОМІЧНІЙ СФЕРІ.	144
23.	<i>Бойван О. С.</i> СПОСОБИ ЗАСТОСУВАННЯ МОВНОГО ЯВИЩА КОМПРЕСІЇ У ТВОРІ КРІСА КАЙЛА «АМЕРИКАНСЬКИЙ ШАЙПЕР».	155
24.	<i>Букач В. М.</i> НАЦІОНАЛЬНІ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНІ УТВОРЕННЯ В УКРАЇНІ В СЕРЕДИНІ 1920-Х РОКІВ.	163
25.	<i>Вилка Л. Я.</i> МЕДИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ В СИСТЕМІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ.	166
26.	<i>Волкова Л. С.</i> ФОРМУВАННЯ ПРИРОДООХОРОННОГО СВІТОГЛЯДУ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ У ПРОЦЕСІ ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ.	173
27.	<i>Гавриленко В. В., Поляков В. В., Распопов В. Б.</i> ПРО НАБУТИЙ ДОСВІД З БЕЗОПЛАТНОГО ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ ВИШУ.	178
28.	<i>Грешко Ю. І.</i> ТРЕНІНГ ЯК ОДИН З ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ФАХІВЦІВ.	188
29.	<i>Грїшина О. І., Менкус О. В., Акименко А. В.</i> ЗАХВОРЮВАНІСТЬ ТА ХАРАКТЕР ПЕРЕБІГУ COVID-19 ІНФЕКЦІЇ У КОМПЛАСНТНИХ ПАЦІЄНТІВ З АУТОІМУННИМИ РЕВМАТИЧНИМИ ЗАХВОРЮВАННЯМИ.	194

30. *Громоздова Л. В., Ілляшенко І. О., Малярєвський В. М., Тітов В. В.* 198
 ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ ПРОДОВОЛЬЧОЇ СИСТЕМИ
 УКРАЇНИ.
31. *Данилишин Б. М., Дербеньова Я. В., Дубровик-Рохова А. О.,* 203
Дудко О. С.
 ІНДУСТРІАЛЬНІ ПАРКИ В УКРАЇНІ ТА ЇХ РОЛЬ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ
 РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ.
32. *Данилишин Б. М., Праворський Р. В., Праворський В. В.,* 211
Галицька О. Б.
 МОДЕРНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ У
 КОНТЕКСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ МОДЕЛЕЙ РЕГІОНАЛЬНОГО
 РОЗВИТКУ.
33. *Деркаченко Ю. В., Кухтик С. В., Березовський Д. О.,* 220
Машиненков К. А.
 ПРАВОВА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ ОХОРОНИ
 ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.
34. *Дорохіна Г. І., Жданова Я. І.* 225
 ФАКТОРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ФОРМУВАННЯ СТРУКТУРИ
 ВЕРТИКАЛЬНИХ АГРОПРОМИСЛОВИХ КОМПЛЕКСІВ.
35. *Дудніков В. С.* 231
 ІНКУБАТОР-ЦЕНТРИФУГА ДЛЯ БІОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В
 УМОВАХ НЕВАГОМОСТІ ПЛІТОВАНОГО КОСМІЧНОГО
 ПОЛЬОТУ.
36. *Исуфов Ш. В.* 239
 ТРУДОВАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ КУЛЯБСКОЙ ОБЛАСТИ
 ТАДЖИКСКОЙ ССР В ГОДЫ ВЕЛИКОЙ ОТЕЧЕСТВЕННОЙ
 ВОЙНЫ.
37. *Кальная Т. С., Чаус Д. В.* 245
 ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ЖИВОПИСИ. ЗАКОНОМЕРНОСТИ
 ПЕРЕДАЧИ ОСВЕЩЕНИЯ.
38. *Кириллов О. Л., Якимчук Г. С., Субботкина Е. П.* 250
 ИНОЙ ВЗГЛЯД НА МОДЕЛЬ ЗАПОЛНЯЕМОГО ОБЪЕМА (ТАНКА)
 ТАНКЕРА.
39. *Комаров В. А., Сендецкий Н. Н., Сащук С. И.* 261
 ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПАТЕНТНОЙ ИНФОРМАЦИИ ПРИ
 РАЗРАБОТКЕ И МОДЕРНИЗАЦИИ ОБРАЗЦОВ ВООРУЖЕНИЯ,
 ВОЕННОЙ И СПЕЦИАЛЬНОЙ ТЕХНИКИ.
40. *Коноз О. Б.* 271
 РОЗВИТОК ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ
 ШКОЛІ 2016-2020 РР.
41. *Кравець В. П., Кравець С. В.* 277
 ДЕМОГРАФІЧНІ АСПЕКТИ ДОШЛЮБНОЇ ПІДГОТОВКИ
 УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ.

42.	Кучанский В. В., Палачев С. О., Блінов І. В. АНАЛІЗ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ГНУЧКИХ СИСТЕМ ПЕРЕДАВАННЯ ЗМІННОГО СТРУМУ В МЕЖАХ АРХІТЕКТУРИ SMART GRID.	287
43.	Лунгол О. М. ВИВЧЕННЯ ФІЗИЧНИХ ХАРАКТЕРИСТИК БІОСТИМУЛЮЮЧОГО СВІТЛА БІОПТРОН.	297
44.	Лятуринський В. О. РАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ПЕРЕТИНІВ КРАНОВИХ РЕЙОК.	302
45.	Марко І. Ю., Леонтович С. П., Панкратов О. М., Аблова О. К. ПРИРОДНІ, ТЕХНОГЕННІ ТА СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ НЕБЕЗПЕКИ В КОНТЕКСТІ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ ДО ОЦІНКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ.	311
46.	Мальована А. В. ОСОБЛИВОСТІ УРОКУ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В РАМКАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ.	318
47.	Мальцева О. В. ВПЛИВ ВОКАЛЬНОЇ МУЗИКИ НА ПСИХІЧНИЙ СТАН ЛЮДИНИ.	323
48.	Матвійчук В. К. ПРЕДМЕТ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТ. 175 КК УКРАЇНИ.	328
49.	Матвійчук О. В. БЕЗПОСЕРЕДНІЙ ОБ'ЄКТ СКЛАДУ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ ЗАБРУДНЕННЯ МОРЯ (СТ. 243 КК УКРАЇНИ).	336
50.	Мельник О. В., Урюпіна Л. М., Стовбїр О. П. ЕФЕКТИВНІСТЬ ПЕРЕДСАДИВНОЇ ПІДГОТОВКИ КАРТОПЛІ.	344
51.	Менкус О. В., Грішина О. І., Акименко А. В. ВМІСТ АНТИТІЛ IgG ДО SARS-CoV-2 У ПАЦІЄНТІВ З АУТОІМУННИМИ РЕВМАТИЧНИМИ ЗАХВОРЮВАННЯМИ, ЯКІ ПЕРЕНЕСЛИ COVID-19 ІНФЕКЦІЮ.	348
52.	Мустяца О. Н. ФІЗИКО-ХІМІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ СУЛЬФІДНО-ОКСИДНИХ РОЗПЛАВІВ НА ОСНОВІ СУРМИ.	352
53.	Науменко Н. В. ПІСЕННА ЛІРИКА СТІНГА КРІЗЬ ПРИЗМУ АРХЕТИПНОЇ КРИТИКИ (ДО 30-РІЧЧЯ ВИХОДУ У СВІТ АЛЬБОМУ «КЛІТКИ ДЛЯ ДУШІ»).	359
54.	Огородник В. В., Смірнова О. Ю., Косяк М. В., Волошин О. С. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯМ.	369
55.	Оганнисян Н. А., Паркев Г. О. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ШКОЛЫ И СЕМЬИ В КОНТЕКСТЕ ИНКЛЮЗИВНОГО ОБРАЗОВАНИЯ.	376

56. *Пакулин С. Л., Перебейнос В. Б., Калмыкова Ю. С., Пакулина А. С.* 380
КОМПЛЕКС ПЕДАГОГИЧЕСКИХ И МЕДИКО-БИОЛОГИЧЕСКИХ
МЕТОДОВ ИССЛЕДОВАНИЯ ИНДИВИДУАЛЬНОЙ
ТРЕНИРУЕМОСТИ ДЗЮДОИСТОВ.
57. *Пантейков С. П.* 391
О ПРЯМОМ И КОСВЕННОМ ВОССТАНОВЛЕНИИ МАРГАНЦА.
58. *Пархоменко Т. А., Кузеванова М. В., Шестаков В. І.,* 398
Севастьянова Н. Є., Малишев В. В.
ПРОТИВІРУСНІ ЕФЕКТИ НИЗЬКИХ ДОЗ РАДІАЦІЇ В ЛІКУВАННІ
ТА ПРОФІЛАКТИЦІ COVID-19.
59. *Пелешенко Г. Б., Савченко А. В., Маслак Г. С.* 406
ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ СМАРТ-
ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННІ МЕДИКО-БІОЛОГІЧНИХ
ДИСЦИПЛІН СТУДЕНТАМ ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ
ЗАКЛАДІВ.
60. *Пентелейчук Н. П., Малик Ю. Ю., Семенюк Т. О.* 412
МАКРОСКОПІЧНА БУДОВА СУХОЖИЛКОВИХ СТРУН
МІТРАЛЬНОГО ТА ТРИСТУЛКОВОГО КЛАПАНІВ СЕРЦЯ ПЛОДІВ
ЛЮДИНИ ЗА УМОВ НОРМИ.
61. *Писаренко П. В., Самойлік М. С., Цьова Ю. А., Серета М. С.* 417
БІОЛОГІЧНІ МЕТОДИ ВІДНОВЛЕННЯ ТЕХНОГЕННО
ЗАБРУДНЕНИХ ҐРУНТІВ.
62. *Пономаренко С. В., Осолодченко Т. П., Калітіна С. М.,* 424
Комісаренко М. А., Комісаренко А. М.
АНТИБАКТЕРІАЛЬНИЙ ПРОФІЛЬ ЕКСТРАКТІВ, ОТРИМАНИХ З
ЛИСТЯ RIBES NIGRUM.
63. *Прокопів М. М.* 429
ЕПІДЕМІОЛОГІЯ ВЕРТЕБРОБАЗИЛЯРНИХ ІНСУЛЬТІВ.
64. *Романова О. А., Мартинов А. В., Погоріла М. С., Ізумнова Н. І.,* 435
Сидоренко Т. А., Юхименко В. І., Щербак О. М.
ІМУНОМОДУЛЮЮЧИЙ ЕФЕКТ КОМПОЗИЦІЇ ДІПРІОНУ ТА
ХОЛЕКАЛЬЦИФЕРОЛУ ПРИ ЗАПОБІГАННІ РЕАКТИВАЦІЇ
ТУБЕРКУЛЬОЗУ В ЕКСПЕРИМЕНТІ.
65. *Рыжий М. С.* 442
ФИЗИЧЕСКИЕ И АСТРОФИЗИЧЕСКИЕ КОНСТАНТЫ,
КОСМОЛОГИЯ, АСТРОНОМИЯ И МИКРОМИР – ЦИФРОВАЯ
ИНТЕРПРЕТАЦИЯ.
66. *Савенков О. Ю.* 453
ОЦІНКА КЛІНІЧНИХ, АНТРОПОМЕТРИЧНИХ ТА
ФУНКЦІОНАЛЬНИХ РАДИКАЛЬНО ОПЕРОВАНИХ З ПРИВОДУ
РАННІХ ФОРМ РАКУ МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ ЗА ДОПОМОГОЮ ICG-
ТЕХНОЛОГІЇ.
67. *Сергеев В. М.* 459
ШЛЯХ ДО ЗДОРОВ'Я.

68.	Сидоренко Л. В. ЗМІСТ КУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ РОБОТИ В ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ.	468
69.	Сімахіна Г. О., Науменко Н. В., Межубовський О. М. ІНКОРПОРАЦІЯ РАДІОНУКЛІДІВ БІОКОМПОНЕНТАМИ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ.	476
70.	Сонько С. П., Шиян Д. В. МЕДИКО-ГЕОГРАФІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ МАЛИХ ДОЗ РАДІАЦІЙНОГО ВИПРОМІНЮВАННЯ НА ОРГАНІЗМ ЛЮДИНИ.	485
71.	Стригун В. М., Гуденко О. В. КОРИСНІ ВЛАСТИВОСТІ БОБОВИХ КУЛЬТУР, ЇХ ВПЛИВ НА ОРГАНІЗМ ЛЮДИНИ.	490
72.	Твердохліб Н. Г. ПЕРЕВАГИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В МЕДИЦИНІ.	496
73.	Темченко І. А. РИТМІЧНА КУЛЬТУРА ТА МАНЕРА В ЕСТРАДНОМУ СПІВІ.	500
74.	Томчаковська Ю. О., Лесневська К. В., Гришко В. В. НОМІНАТИВНЕ ПОЛЕ КОНЦЕПТУ <i>INVENTOR</i> В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ.	505
75.	Трушкіна Н. В. РЕАЛІЗАЦІЯ ЦИРКУЛЯРНИХ БІЗНЕС-МОДЕЛЕЙ КАК КЛЮЧЕВОЙ ПРИОРИТЕТ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ ЯПОНИИ.	509
76.	Ужеловський А. В., Ужеловський В. О., Ткачов В. С. ЗАСТОСУВАННЯ ЗАКОНІВ РЕГУЛЮВАННЯ ПРИ АДАПТАЦІЇ АЛГОРИТМІВ КЕРУВАННЯ СИСТЕМИ РОБОТОТЕХНІЧНОГО КОМПЛЕКСУ.	518
77.	Унінець-Ходаківська В. П. ПРОЕКТНЕ ФІНАНСУВАННЯ: ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМАТИКА РОЗВИТКУ.	521
78.	Харь І. О. СУБ'ЄКТ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ НЕНАДАННЯ ДОПОМОГИ ОСОБИ, ЯКА ПЕРЕБУВАЄ В НЕБЕЗПЕЧНОМУ ДЛЯ ЖИТТЯ СТАНІ.	528
79.	Хамська Н. Б., Полянська К. С., Уманська Ю. В., Черіпко С. І. МОВА В КОНТЕКСТІ КОМУНІКАТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ У ВІРТУАЛЬНОМУ ПРОСТОРІ.	538
80.	Череп О. Г. ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОЛОГІЧНЕ ПІДПРИЄМСТВО ЯК ОСНОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ.	544

81.	Чернюх О. Г. ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ З «ПИТАННЯМИ-БЛИЗНЮКАМИ» ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ БІОХІМІЇ У МЕДИЧНОМУ ВУЗІ ТА ПІДГОТОВКИ ДО ЄДКІ «КРОК-1».	547
82.	Чмихало Г. Г., Понамарчук Е. Л. ГРІМ НАД В'ЄТНАМОМ.	556
83.	Човнюк Ю. В. ЗАСТОСУВАННЯ ЕНТРОПІЙНОГО ПІДХОДУ ДО МОДЕЛЮВАННЯ СКЛАДНИХ ЛОГІСТИЧНИХ (ВІДКРИТИХ) СИСТЕМ ІЗ САМОВІДНОВЛЕННЯМ.	565
84.	Шачковська Л. С., Максимчук О. В. ПІДХОДИ СУЧАСНОЇ ТРАНЗИТОЛОГІЇ ДО СУТНОСТІ ГІБРИДНИХ РЕЖИМІВ.	573
85.	Шкура Т. В., Золотарь К. Л. ВИКОРИСТАННЯ БІОПРЕПАРАТУ АКТОФІТ ДЛЯ БОРОТЬБИ З КОЛОРАДСЬКИМ ЖУКОМ.	583
86.	Шостак О. О. ПЕДАГОГІЧНІ ПОГЛЯДИ ІВАНА ФРАНКА НА ЧИТАННЯ ДІТЕЙ У КОНТЕКСТІ СПЕЦІАЛЬНОЇ МЕТОДИКИ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ.	586
87.	Юрик О. Є., Гайко Г. В., Галузинський О. А., Юрик Н. Є. ЗМІНИ ДЕЯКИХ ВЕГЕТАТИВНО-ТРОФІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ У ПАЦІЄНТІВ З ДЕФОРМІВНИМ КОКСАРТРОЗОМ.	591
88.	Яремій І. М., Перепелиця О. О., Грозав А. М., Панімарчук О. І. АНАЛІЗ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ З БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ ДО СКЛАДАННЯ 1-ГО ЕТАПУ ЄДКІ «КРОК 1. ФАРМАЦІЯ».	598

**ДЕМОГРАФІЧНІ АСПЕКТИ ДОШЛЮБНОЇ ПІДГОТОВКИ
УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ**

Кравець Володимир Петрович

доктор педагогічних наук, професор кафедри
педагогіки Тернопільського національного
педагогічного університету ім. В. Гнатюка

Кравець Світлана Володимирівна

кандидат філософських наук, доцент кафедри
теорії і практики перекладу Тернопільського
національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка

Україна

Анотація. В статті зроблена спроба проаналізувати демографічні аспекти підготовки школярів до сімейного життя. Показано трансформацію цінностей учнівської молоді щодо репродуктивної поведінки, виділено значущість ознайомлення школярів з реальною демографічною ситуацією в Україні, представлені основні статистичні дані, що характеризують депопуляцію та деградацію населення. Названі основні форми демографічного виховання.

Ключові слова: народжуваність, смертність, репродуктивна установка, генеалогічна культура, репродуктивне здоров'я, материнство.

В багатьох країнах світу підготовка молоді до сімейного життя включає демографічне виховання. Це пов'язано, передовсім, з різким зниженням коефіцієнту народжуваності, диспропорцією статей серед населення, небажанням жінок віддавати своє життя виключно дітям, тощо. Людина, котра входить в самостійне доросле життя, повинна свідомо ставитися до формування сім'ї, дітонародження та самозбереження, тобто оволодіти належною демографічною культурою. Демографічне виховання допомагає людині оцінити

демографічну ситуацію в світі і особливо в Україні, визначити своє місце в людському суспільстві і більш незалежно від держави вирішувати свої особисті та сімейні проблеми.

В процесі проведеного тривалого дослідження нами були виявлені наступні загальні проблеми демографічного виховання молоді: негативна трансформація цінностей молоді щодо демографічної поведінки; відсутність цілеспрямованого і системного формування позитивних ціннісних установок демографічної поведінки у молоді; низька активність і недостатня поінформованість молоді в питаннях шлюбу та сім'ї, репродуктивного здоров'я, здорового способу життя тощо. У зв'язку з цим очевидна необхідність цілеспрямованого формування позитивної демографічної поведінки молоді, яка має включати: підвищення інформованості в питаннях демографічної поведінки, виховання позитивного ставлення до шлюбу, сім'ї, батьківства, здоров'я та здорового способу життя [1].

Дуже важливо у демографічному вихованні учнівської молоді дати уявлення про демографічну ситуацію в Україні. Під час констатувального експерименту учням старших класів було запропоновано написати все, що вони знають про демографічну політику в Україні. При аналізі вільних описів школярів ми зіткнулися з тим, що майже 45% не змогли відповісти на поставлене питання. Дехто навіть не знайомий з терміном "демографія". Понад 60% мають дуже бідні знання про чисельність населення, народжуваність, смертність тощо. А ті, у кого є розуміння демографічних процесів (32%), уявлення не мають про причини демографічної кризи. Це при тому, що, на наше глибоке переконання, випускники школи повинні мати елементарні знання про демографічний стан країни (зменшення населення України; причини цього процесу; зниження віку сексуального дебюту; зростання частки позашлюбних народжень; погіршення репродуктивного здоров'я; малодітність), причини демографічної кризи (депопуляція та деградація населення, його старіння, низька середня тривалість життя, підвищена смертність, стихійність репродуктивної поведінки тощо) та шляхи її подолання (демографічна політика

держави, роль школи і сім'ї у вирішенні демографічних проблем, медична та освітня реформи).

Демографічну ситуацію в Україні можна назвати якщо не катастрофічною, то дуже близькою до цього. Якщо у 1993 кількість населення становила – 52 244 100 осіб, то в роки незалежності розпочалось спадання кількісних показників - у 2019 – 42 153,2 мільйона, а на початок 2020 р., в Україні було лише 37,289 млн людей (щоправда, без урахування окупованих та анексованих територій [2], тобто за роки незалежності Україна втратила понад 14 млн. населення. За останні роки в Україні демографічні процеси сильно загострилися: смертність більш ніж в два рази перевищує народжуваність, а на 300 тисяч весіль припадає майже 400 тисяч розлучень.

Сьогодні в Україні спостерігаються два негативних процеси – депопуляція і деградація якості населення. Залишається суттєвим перевищення кількості померлих над кількістю новонароджених. За даними Держстату, в той час, як рівень народжуваності в Україні становить 11 осіб на 1000, рівень смертності досягає 14,5 (для порівняння - в країнах Євросоюзу показник смертності складає 6,7 на тисячу населення) [3]. Кількість новонароджених після Революції гідності (2014 рік) постійно скорочується: якщо у 2014 році було 466 тисяч новонароджених, то в 2020-му тільки 293,5 тисячі [4].

Саме тому школярів доцільно ознайомити з думкою спеціалістів щодо наслідків зменшення народжуваності: економічних – прогресивне зростання дефіциту трудових ресурсів; демографічних – скорочення відносної кількості жінок, здатних мати дітей, зростання диспропорції статей і старіння суспільства; моральних – розвиток егоїзму у дітей і юнацтва, падіння контактності, комунікабельності і соціальної відповідальності людей; етичних – формування споживацького ставлення до життя; соціально-гігієнічних – збільшення числа пізніх шлюбів і, відповідно, пізніх народжень; нарешті, генетичних – нагромадження в популяції негативних генетичних наслідків і збільшення осіб зі спадковими захворюваннями (за даними антропологів, найбільш життєстійкою є не перша, а друга і третя дитина).

Випускники школи повинні знати, що чимало сучасних жінок не сприймають материнство як винятково шлюбний атрибут. Одним з основних факторів стримування високої народжуваності, як не дивно, є висока освіченість українських жінок, а також багатократне зниження дитячої смертності; високий рівень контролю народжуваності (як і раніше велику питому вагу в цьому процесі займають аборти); зростання народжуваності поза шлюбом тощо. Одна третина сімей вважає народження дитини перешкодою шлюбу, причому, як свідчать дані нашого опитування, жінки більшою мірою, ніж чоловіки (відповідно 36 % і 26 %). В Україні має місце суперечливість демографічних тенденцій: вагітності часті як при розширеному відтворенні, народжень мало – як при звуженому відтворенні.

Висока смертність, низький рівень людинозбереження пояснюється багатьма чинниками (чорнобильські наслідки, екологічні проблеми в окремих регіонах, низька якість харчування, низький рівень медичного обслуговування і т. п.). Але під час вивчення причин зниження народжуваності, більшість респондентів (різного віку і статі) схиляється до думки про матеріальний чинник («якби були фінансово-матеріальні умови, народжуваність зросла би в рази»). Проте, це не зовсім так. Якщо на цю проблему дивитись з глобальної точки зору, то можна побачити, що явище депопуляції властиве таким розвиненим заможним країнам, як Нідерланди, Бельгія чи навіть Німеччині, а в слаборозвинених країнах, таких як Афганістан, Палестина, ряді африканських держав має місце перепродукування населення. Якщо ж подивитись на цю проблему з вітчизняної точки зору, то можна побачити, що в багатьох заможних сім'ях не поспішають з репродукцією, а в бідних часто дітей багато. Справа тут, мабуть, не тільки, і не стільки в матеріальних передумовах, скільки у втраті в Україні моделі багатодітності [5].

Репродуктивна поведінка населення характеризується загалом стихійністю, За даними соціологів (М. Тольц), 46 % наречених на момент весілля вагітні, позаяк діти у них народжуються раніше, ніж через дев'ять місяців після реєстрації шлюбу. За даними інших дослідників, на 1000

новонароджених в Україні 168 діточок народжуються після 9 місяців після укладення шлюбу, інші – суттєво раніше [6].

В Україні за останніх 15 років у 22 рази виросла кількість матерів-одиначок, а кожна п'ята дитина в країні народжується позашлюбною. Зі зниженням рівня офіційних шлюбів зростає позашлюбна народжуваність. Наприклад, з усіх 9289 народжених на Тернопільщині у 2017 році дітей 766 (8,2%) народили жінки, які не перебували в зареєстрованому шлюбі.

Ключову роль у формуванні здорового способу життя молоді експерти відводять закладам освіти (100%), сім'ї (80%), ЗМІ (65%), охорони здоров'я та соціального захисту населення (25%). Експерти вважають, що заходи, спрямовані на формування самозберігальної поведінки, повинні здійснюватися за такими напрямками: розвиток фізкультури і спорту (50%), відмова від шкідливих звичок (80%), профілактика захворювань (45%), формування цінності власного здоров'я (100%), профілактика девіацій в молодіжному середовищі (30%), діагностика різних захворювань (25%) [7].

Однією з характерних особливостей народжуваності в Україні є перехід до малодітності. У концепції демографічного розвитку України на 2005–2015 рр., схваленій Кабінетом Міністрів від 8 жовтня 2004 р. (№ 724-р), було зазначено, що одnodітні сім'ї становлять ~ 66 % [8]. За даними дослідження, проведеного в рамках проекту «Ініціативи України в сфері охорони здоров'я» під егідою представництва ООН в Україні, навіть бажана кількість дітей становить 1,95. Та й у 2025 році за прогнозами показник сумарної народжуваності населення України не перевищить 1,6.

Демографічна ситуація в країні характеризується, як уже зазначалося, не лише депопуляцією, а й деградацією якості населення, істотним погіршенням здоров'я людей. За даними МОЗ та МОН України, лише 13% випускників школи не мають відхилень у стані здоров'я. На тлі низького рівня соматичного та психічного здоров'я молоді хотілося б більшу увагу звернути на зниження якості репродуктивного здоров'я. За останні 10 років в Україні збільшилась частота гінекологічних захворювань у школярів у 3 рази, порушень

менструальної функції – у 1,5 рази (в Україні 112 гінекологічно хворих на 1000 жінок). Про низький рівень культури підтримання репродуктивного здоров'я свідчить і паління, вживання алкоголю та наркотиків. Сьогодні постійно палить кожен п'ятий старшокласник.

На репродуктивне здоров'я дівчат негативно впливають наслідки ранніх статевих контактів, особливо переривання можливої вагітності. В Україні частота підліткових абортів – 12,5 % від загальної кількості абортів. Результати нашого опитування свідчать про те, що формування негативного ставлення до абортів носить поверховий характер і не дозволяє говорити про формування у дівчат антиабортних установок. Формується ланцюжок: «розпуста – аборти – венеричні хвороби – дефективні діти – безпліддя – депопуляція», який вимагає розриву у будь-якій з ланок. Разом з тим, у сучасних школярів проявляється стихійне ставлення до свого здоров'я, тобто вони сприймають необхідність зміцнення і збереження здоров'я, але не усвідомлюють його соціальної значущості для майбутнього особистісного і професійного життя, легко відмовляються від його збереження. Особливостями репродуктивної поведінки сучасних дівчат є ранній початок статевого життя (78,2% до 19 років), часта зміна статевих партнерів (більше 2-х протягом року), нерегулярне і непостійне застосування малоефективних методів контрацепції більшістю (79,7%) молодих людей. Тому важливим завданням демографічного виховання є збереження репродуктивного здоров'я.

Демографічне виховання молоді передбачає формування в школярів правильної репродуктивної установки, яка означає готовність до певного результату репродуктивної поведінки, прийнятність для особистості народження тієї чи іншої кількості дітей, в тому числі синів та дочок [9, с. 22]. При анкетуванні студентів молодших курсів педагогічного університету були запропоновані питання про їх репродуктивні установки, стратегії репродуктивної поведінки. 59% студентів вважають найкращим для народження дітей вік в межах 21-25 років і 34% - 26-30 років. Основними мотивами бажання мати дітей є: любов до дітей (45%), мотив самореалізації

(41%).

Студенти вважають, що для підвищення народжуваності необхідно, в першу чергу, впливати на ціннісний (аксіологічний) фактор даної проблеми (82%). Це повинно виявлятися: в етичній освіті (55%), формуванні сімейних цінностей в суспільстві (75%), формуванні цінностей материнства і батьківства (48%), формуванні позитивного ставлення в суспільстві до багатодітних сімей (40%), формуванні культури сімейних відносин (47%); орієнтації молоді на здоровий спосіб життя (68%); створенні соціальної реклами, спрямованої на формування позитивних репродуктивних установок (57%).

Втрачають свою значимість, індивідуалізуються і матеріалізуються сьогодні репродуктивні цінності. Сексуальна функція суттєво розходиться з репродуктивною. Функція шлюбу забезпечити людині сексуальне задоволення розцінюється самою людиною набагато вище, ніж функція подружнього союзу продукувати дітей. Зниження цінності батьківства знаходить свій прояв і підтвердження в кількісних показниках репродуктивної поведінки населення.

Говорячи зі школярами про значення дітей для сім'ї, варто мати на увазі, що діти: а) роблять подружніх партнерів родичами; б) дають можливість батькам відкрито проявляти почуття любові та емоційного самовираження (рідного малюка можна погладити, поцілувати, обійняти, залучити до гри тощо); в) стимулюють батьків підвищувати свій культурно-освітній рівень (достатньо згадати вік «чомучок»); г) виступають до певної міри етичним регулятором; вони примушують дорослих стримувати свої негативні емоції, контролювати свою мову, стежити за манерами і поведінкою; г) в сім'ї забезпечують партнерство (в іграх, в серйозних справах, у веденні домашнього господарства тощо); д) урізноманітнюють і збагачують міжособистісні зв'язки в сім'ї; розширюють сферу її інтересів і потреб; е) дають батькам емоційне задоволення вже фактом свого народження на світ, а ще більше – своїми успіхами, неповторною діяльністю; е) дають можливість батькам ніби повертатися до своїх дитячих років, переживати знову пройдені етапи життя; ж) цементують єдність поколінь; з) підносять престиж сім'ї як мікросередку

суспільства тощо.

Важливе місце в демографічному вихованні школярів займає формування їх генеалогічної культури, яка передбачає розвиток біографічного мислення. Гордість за належність до родини, знання минулого і сучасного своєї сім'ї і бачення перспектив її розвитку – ось на що мають бути звернені зусилля вихователів. На жаль, в Україні відсутнє таке поняття, як кар'єра сім'янина, мало хто знає свій родовід далі, ніж за третє покоління, мало інтересу до генеалогічного дерева. Родова пам'ять дає кожному можливість пізнавати себе і робити себе, пам'ятати і змінюватись. Лакмусовим папірцем сімейно-родової культури виступають і такі індикатори, як ставлення до батьківського дому, знання про походження прізвища. Вдома школярам слід здійснювати збір інформації про предків, збір документів, реліквій та інших матеріалів родоводу, складання та систематизацію домашнього архіву, його опис у формі путівника, монографії, історії сім'ї.

В процесі позаурочних заходів ми вчили школярів збирати і зберігати інформацію про свій рід, аналізувати її та робити з неї висновки, проводили практичні заняття зі складання свого генеалогічного дерева. В нашій дослідній роботі школярі досліджували сім'ю, з якої вони походять, та складали її біографію. В учнів культивувався інтерес до власного родоводу, складання генеалогічного дерева своєї сім'ї, формувалося поважливе ставлення до традицій та плекання сімейної історії, уміння визначати ієрархії сімейних пріоритетів.

Окрім проаналізованого, найтипівішими шляхами і формами роботи з виховання генеалогічної культури сім'янина є: проведення Дня народження сім'ї (свята сім'ї); участь в обрядах, пов'язаних з поминанням предків; приведення в порядок кладовищ і пам'ятників; участь у святкуванні Дня матері і Дня батька; оформлення фотоальбомів, сімейних газет; використання сімейних реліквій; спогади батьків про своїх предків; залучення старших дітей до догляду за молодшими, допомоги старшим, особливо немічним родичам і знайомим тощо.

Проводячи дослідження, ми дійшли висновку, що у роботі з демографічного виховання можна практикувати:

1) використання змісту предметів шкільного навчання, передовсім з української та зарубіжної літератури, біології, історії, права, трудового навчання, хімії тощо;

2) запровадження в старших класах факультативів, присвячених проблемам формування сім'янина, материнства та батьківства;

3) виконання школярами різноманітних самостійних завдань: зібрати прислів'я, приказки, уривки з віршів про успішну сім'ю, щасливе материнство й батьківство, написати сценарій весілля чи урочистого запису дитини в органах РАЦСу тощо;

4) проведення в позаурочний час заходів, орієнтованих на дошлюбну підготовку учнівської молоді – лекцій, бесід, диспутів, лекторіїв, читацьких конференцій тощо;

5) організацію різновікових загонів, шефства старших школярів над молодшими або й над дошкільниками;

6) проведення різноманітних тренінгів;

7) використання виховних можливостей сім'ї, засобів масової інформації тощо;

8) забезпечення цінової доступності контрацептивів (дуже дивними є потуги підвищити ціну презервативів).

Окрім зазначеного, необхідна систематична продумана державна демографічна політика, спрямована на регулювання кількісного і якісного складу населення. Її завданнями є: соціальний захист і матеріальне заохочення відповідального батьківства. покращання репродуктивного здоров'я населення; чисельні пільги для багатодітних сімей; кредитні, податкові та житлові пільги – для підвищення народжуваності; покращання якості життя населення, визначення державних гарантій на безоплатну медичну допомогу, обсяги та умови її отримання; організація повноцінного відпочинку сімей із дітьми, молоді, розробка проекту індустрії сімейного дозвілля; пропаганда здорового

способу життя. формування у школярів негативного ставлення до абортів і проведення масової пропаганди методів планування сім'ї.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Кравець В.П. Підготовка учнівської молоді до сімейного життя в Україні XXI століття: стан, тенденції, шляхи вдосконалення: монографія. Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2020. -584 с.
2. Уряд оприлюднив реальну чисельність населення України. URL:https://zaxid.net/chiselnist_naselennya_ukrayini_na_gruden_2019_skilki_lyudey_v_ukrayini_n1496489 (дата звернення: 14. 08. 2021)
3. Рогач І.М., Керецман А.О., Гаджега І.І. Огляд динаміки демографічної ситуації в Україні та її регіонах на фоні країн ЄС та світу: проблеми та перспективи. *Проблеми клінічної педіатрії*, 2 (44) 2019. С. 49-56.
4. Народжуваність в Україні. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/> (дата звернення: 14. 08. 2021)
5. Кравець В.П. Підготовка учнівської молоді до сімейного життя в зарубіжній школі та педагогіці: історія та сучасність: монографія. Тернопіль: ТНПУ, 2019. 256 с.
6. Тольц М.С. Брачність населення в кінці XIX – початку XX в. Брачність, рождаємість, смертність в СРСР. Москва: Статистика, 1977. С.138-153.
7. Кравець В.П. Гендерна педагогіка. Навчальний посібник – Тернопіль: Джура, 2003. 416 с.
8. Про схвалення Концепції демографічного розвитку на 2005-2015 роки. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 8 жовтня 2004 р. №724-р URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/724-2004-%D1%80> (дата звернення: 17. 08. 2020)
9. Кравець В. Психологічні та психолого-педагогічні аспекти формування усвідомленого батьківства. Київ: Академія, 2001. 244 с.